

Železničná doprava

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava
1.3 Kontaktná osoba	Ivana Hamanová
1.4 Odbor	Odbor prierezoých štatistík
1.5 Telefón	+421 2 50236 341; +421 2 50236 339
1.6 E-mail	info@statistics.sk
2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	15.03.2024
3 Popis štatistiky	
3.1 Popis údajov	
<p>Údaje za železničnú dopravu zahŕňajú nasledujúce ukazovatele:</p> <ul style="list-style-type: none">• Infraštruktúra,• Dopravné prostriedky,• Preprava tovaru,• Výkony v tonokilometroch,• Preprava osôb,• Výkony v osobokilometroch,• Prevádzkové ukazovatele,• Bezpečnosť prevádzky.	
3.2 Klasifikačný systém	
<p>Odvetvová klasifikácia hlavnej činností (SK NACE Rev. 2). Klasifikácia štatistických územných jednotiek. Číselník prepravovaného tovaru - Štandardná klasifikácia tovaru pre dopravnú štatistiku 2007.</p>	
3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov	
<p>Podniky s hlavnou činnosťou v divíziách 49100 a 49200 klasifikácie SK NACE Rev. 2. Podniky s hlavnou činnosťou v ostatných divíziách klasifikácie SK NACE Rev. 2. a platnou licenciou a európskou licenciou na vykonávanie železničnej dopravy.</p>	
3.4 Štatistické pojmy a definície	

Preprava tovaru vyjadruje skutočnú hmotnosť prepraveného tovaru (nákladu) uskutočnenú dopravnými prostriedkami príslušného druhu dopravy po dopravnej ceste. Sleduje sa v členení podľa tovarových skupín.

Výkony v tonokilometroch vyjadrujú veľkosť prepravných výkonov v tonokilometroch vykonaných nákladnými dopravnými prostriedkami príslušného druhu dopravy. Počítajú sa (tony x kilometre) za každú jazdu samostatne.

Čisté tonokilometre v železničnej doprave vyjadrujú čistý dopravný výkon hnacích vozidiel pri preprave tovaru po skutočne najazdenej vzdialenosti.

Hrubé tonokilometre v železničnej doprave predstavujú súčin hrubej váhy vlaku a vlakových kilometrov v nákladnej (osobnej) doprave.

Vlakový kilometer je merná jednotka, zodpovedajúca jazde osobného alebo nákladného vlaku na vzdialenosť jedného kilometra. Vzdialenosťou sa rozumie dĺžka trate najazdená vlakom v sieti železnice. Posunovanie sa sem nezapočítava.

Prepravené osoby vyjadrujú počet prepravených osôb spolu vo vnútroštátnej a v medzinárodnej preprave.

Osobokilometre udávajú veľkosť prepravných výkonov v osobnej doprave. Osobokilometer sa rovná preprave jednej osoby na vzdialenosť jedného kilometra.

3.5 Štatistická jednotka

Podnik je sledovanou štatistickou jednotkou, ako aj spravodajskou jednotkou.

3.6 Cieľová populácia

Podniky vykonávajúce železničnú dopravu na základe svojej prevažujúcej činnosti alebo na základe licencie a európskej licencie na vykonávanie železničnej dopravy.

3.7 Geografické pokrytie

Údaje sú k dispozícii za SR spolu.

3.8 Časové pokrytie

Všetky príslušné údaje sú k dispozícii od roku 2004.

3.9 Bázické obdobie

Nerelevantné.

4 Merná jednotka

Merné jednotky:

- Tony,
- Tonokilometre,
- Osoby,
- Osobokilometre,
- Hrubé tonové kilometre,
- Vlakové kilometre,
- Počet.

5 Referenčné obdobie

Kalendárny rok.

6 Inštitucionálny mandát

6.1 Právne akty a iné dohody

Informácie ŠÚ SR zbiera v štatistických zisťovaniach Dop 6-01, Dop/ VDP 7-01, Dop/MDP 7-01, Dop/ L 7-01 zaradených do Programu štátnych štatistických zisťovaní, vydaného na trojročné obdobie v Zbierke zákonov SR. Spravodajská povinnosť predkladať štatistické výkazy subjektom vyplýva zo zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov (§ 18 ods. 3) a nie je možné ju odmietnuť (§ 18 ods. 8). Štatistický úrad Slovenskej republiky zodpovedá za ochranu získaných dôverných údajov a garantuje ich použitie výlučne na štatistické účely.

Národná úroveň:

- [Program štátnych štatistických zisťovaní](#)

Európska úroveň:

- [Nariadenie \(EÚ\) 2018/643](#)

6.2 Spoločné využívanie údajov

Štatistické informácie zo zisťovaní Dop 6-01, Dop/ VDP 7-01, Dop/MDP 7-01, Dop/L 7-01 sú zdrojom pre plnenie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z požiadaviek európskeho štatistického systému, požiadaviek medzinárodných inštitúcií a na zabezpečenie potrieb informačného systému Štatistického úradu Slovenskej republiky. Štatistické výstupy sú v pravidelnej periodicite poskytované medzinárodným a národným organizáciám (Eurostat) resp. nepravidelne ostatným užívateľom.

7 Štatistická dôvernosť

7.1 Politika štatistickej dôvernosti

Ochrana štatistickej dôvernosti (ochrana dôverných štatistických údajov) je systém vzájomne prepojených opatrení v oblasti legislatívnej, metodickej, organizačnej, technickej, bezpečnostnej a personálnej, zabraňujúcich úniku dôverných štatistických údajov alebo predčasnému zverejneniu štatistických informácií. Orgány vykonávajúce štátnu štatistiku sú povinné zaistiť ochranu dôverných štatistických údajov pred zneužitím spôsobom stanoveným v § 25a a § 29 a 30 zákona č.540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

Zásady aplikácie ochrany dôverných štatistických údajov sú k dispozícii na webovej stránke ŠÚ SR na adrese:

<https://www.susr.sk/wps/portal/ext/services/infoservis/confidential/> _

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

Dôverné štatistické údaje sa nezverejňujú. V ochrane dôverných štatistických údajov v tabuľkách s agregovanými údajmi sa uplatňuje pravidlo minimálnej frekvencie pre $n=3$ a dominancie 90%. Namiesto hodnoty je na príslušných miestach v publikáciách a databázach ŠÚ SR uvedený znak „D“.

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

Údaje za železničnú dopravu sú zverejnené na portáli ŠÚ SR a v databáze DATACUBE na adrese:

<https://www.susr.sk/wps/portal/ext/themes/sectoral/transport/indicators/>

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

-

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

Politika šírenia štatistických informácií je formulovaná v súlade so zákonom o štátnej štatistike, stratégiou rozvoja Štatistického úradu SR, stratégiou šírenia informácií Eurostatu a Kódexom postupov pre európsku štatistiku.

Princípy zverejňovania a poskytovania štatistických informácií sú k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:

<https://www.susr.sk/wps/portal/ext/services/infoservis/principles/>

9 Periodicita zverejňovania

Ročná.

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

-

10.2 Publikácie

[Ročenka dopravy, pôšt a telekomunikácií](#)

10.3 On-line databázy

[DATACUBE](#)

10.4 Prístup k mikroúdajom

Mikroúdaje sa nezverejňujú.

10.5 Iné

-

10.6 Dokumentácia o metodike

Metodické informácie o štatistike železničnej dopravy sú uvedené vo formulároch zisťovaní Dop/VDP 7-01, Dop/MDP 7-01, Dop/L 7-01, v publikáciách a pri tabuľkách verejnej databázy ŠÚ SR.

[Vzory štatistických formulárov](#)

10.7 Dokumentácia o kvalite

Interná dokumentácia ŠÚ SR k zabezpečeniu kvality štatistických výstupov:

- Metodický pokyn pre aplikovanie matematicko-štatistických metód pre štatistické zisťovanie,
- Metodický pokyn - Indikátory kvality štatistických výstupov a štatistických procesov.

V ročnej periodicite sa pripravujú v prostredí elektronického nástroja ESS Metadata Handler správy o kvalite za jednotlivé ukazovatele v súlade s ESS Handbook for Quality Reports (EQHQR) na základe požiadaviek Eurostatu.

11 Riadenie kvality

11.1 Zabezpečovanie kvality

ŠÚ SR má zavedený systém manažérstva kvality. Príručka kvality obsahuje opis systému manažérstva kvality a naplnenie požiadaviek normy ISO 9001. Uplatnenie príručky v praxi zabezpečuje, že všetky činnosti, ktoré majú vplyv na kvalitu vytváraných produktov sú plánované, riadené, preskúmané, vyhodnocované a spĺňajú požiadavky akceptované v objednávke.

Príručka kvality je k dispozícii na adrese:

<https://www.susr.sk/wps/portal/ext/aboutus/key.documents/book.of.quality/>

Základom celého systému manažérstva kvality je Kódex postupov pre európsku štatistiku:

<https://www.susr.sk/wps/portal/ext/aboutus/key.documents/code.of.practise/>

11.2 Hodnotenie kvality

Kvalita štatistiky železničnej dopravy je veľmi dobrá, je harmonizovaná s metodikou členských štátov EÚ. Proces zberu údajov a tvorby výstupov sa zabezpečuje v rámci integrovaného štatistického informačného systému, v ktorom sú zabudované kontroly pre zber údajov a algoritmy pre tvorbu výstupov, ktoré zabezpečujú kvalitu výstupných informácií. K hodnoteniu kvality sú v systéme k dispozícii štatistiky o návratnosti, vyplnených dotazníkoch, počte chybných dotazníkov, počte urgencií atď.

12 Relevantnosť

12.1 Potreby používateľov

Zákon o štátnej štatistike (ďalej len zákon) si vyžaduje konzultácie s používateľmi štatistických informácií, ktorý kladie dôraz na spoluprácu s inými organizáciami (ministerstvami a inými štátnymi organizáciami) pri príprave Programu štátnych štatistických zisťovaní. Na zabezpečenie plnenia úloh Štatistického úradu SR podľa zákona je zriadená Koordinačná rada pre štátnu štatistiku.

Hlavnými užívateľmi sú: Eurostat, OECD, ústredné orgány štátnej správy SR.

12.2 Spokojnosť používateľov

Spokojnosť používateľov je sledovaná prostredníctvom „Prieskumu spokojnosti užívateľov s produktmi a službami ŠÚ SR“, ktorý sa pravidelne vykonáva s dvojročnou periodicitou. Vyhodnotenie prieskumu spokojnosti užívateľov zahŕňa aj mieru spokojnosti (celkovo a pre špecifikované oblasti, ako aj skupiny produktov) a predkladá sa na schválenie vrcholovému manažmentu spolu so závermi a návrhmi na zlepšenie.

Výsledky prieskumov spokojnosti sú uvedené na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:

<https://www.susr.sk/wps/portal/ext/aboutus/marketing/survey.of.satisfaction/>

12.3 Úplnosť štatistických informácií

100% v porovnaní s príslušným právnym predpisom.

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

Metodika zisťovania je založená na všeobecných štatistických metodických pravidlách a odporúčaníach pre kvalitatívne prieskumy, čo zaručuje štandardnú vysokú presnosť ukazovateľov.

13.2 Výberové chyby

Výberové chyby sú monitorované v rámci spracovania.

13.3 Nevýberové chyby

K predchádzaniu nevýberovým chybám, t.zn. chybám v procese zberu a spracovania ŠÚ SR má v integrovanom štatistickom informačnom systéme (IŠIS) zabudované logické a dátové kontroly na úrovni mikroúdajov aj na úrovni agregovaných údajov, ktoré sa vykonávajú počas zberu a spracovania údajov.

Samotný elektronický dotazník poskytuje mnohé aritmetické a logické kontroly medzi premennými, ktoré rozlišujeme na závažné a informatívne. V prípade výskytu závažných chýb vo formulári tento nie je akceptovaný a na základe konzultácie so spravodajskou jednotkou sa opraví tak, aby bol správny a vstúpil do spracovania. Pomocou týchto nástrojov sa snažíme minimalizovať chyby merania (nesprávne uvedené údaje respondentom), chyby jednotkovej a položkovej neodpovede. Miera návratnosti zisťovania Dop 7-01 bola 90 %.

14 Včasnosť a dochvilnosť

14.1 Včasnosť

Zverejnenie údajov vo verejnej databáze ŠÚ SR DATACUBE je v súlade s harmonogramom jej aktualizácie.

14.2 Dochvilnosť

Termíny zverejnenia boli dodržané

15 Porovnatelnosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnatelnosť

Pre celé územie Slovenskej republiky platia rovnaké štatistické postupy.

15.2 Porovnatelnosť v čase

Porovnateľné časové rady sú k dispozícii od januára 2004.

15.3 Prierezová koherentnosť

-

15.4 Vnútoraná koherentnosť

Nevyskytujú sa žiadne odchýlky, štatistické výstupy sú vnútorne konzistentné.

16 Náklady a záťaž respondentov

ŠÚ SR sa pravidelne venuje monitorovaniu zaťažnosti spravodajských jednotiek. V rámci optimalizácie štatistických zisťovaní prijíma opatrenia zamerané na zníženie ich zaťaženia. Nákladovosť a zaťaženosť na úrovni Európskych štatistických produktov a jej monitorovanie je v kompetencii Riaditeľskej skupiny pre zdroje v rámci Eurostatu.

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

Politika revízií upravuje základné pravidlá a všeobecné postupy, pomocou ktorých sú predbežne zostavené údaje neskôr revidované, ako aj uplatňované v revíziách z iných dôvodov.

Politika a kalendár revízií je k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:

<https://www.susr.sk/wps/portal/ext/products/revisions/>

17.2 Revízia údajov v praxi

Primárnym zdrojom rutinných revízií je potreba revízií údajov z dôvodu nových údajov získaných od spravodajských jednotiek alebo opravených údajov od spravodajských jednotiek. Zverejnenie revidovaných údajov sa vykonáva pravidelne v súlade s kalendárom revízií. V prípade akejkoľvek revízie (aj za predchádzajúce roky) je v databázach a v relevantných publikáciách ŠÚ SR umiestnená poznámka upozorňujúca, že údaje boli revidované.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Štatistické zisťovania:

- Dop/VDP 7-01 - Ročný výkaz o železničnej doprave vo veľkých dopravných podnikoch,
- Dop/MDP 7-01 - Ročný výkaz o železničnej doprave v malých dopravných podnikoch,
- Dop/L 7-01 - Ročný výkaz v železničnej doprave v podnikoch s licenciou a európskou licenciou na vykonávanie železničnej dopravy.

Údaje o železničnej infraštruktúre a o bezpečnosti na železniciach sú preberané priamo od spravodajskej jednotky.

18.2 Periodicita zberu údajov

Ročná.

18.3 Zber údajov

Zber údajov zabezpečuje ŠÚ SR.

Elektronický zber údajov je povinný od 1. januára 2016 v súlade s povinnosťou ustanovenou zákonom Slovenskej národnej rady č. 326/2014 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike.

18.4 Validácia údajov

Validácia údajov je zabudovaná v integrovanom štatistickom informačnom systéme ŠÚ SR.

Pri zbere údajov sa rozlišujú nasledovné kontroly:

- formálne kontroly realizované automaticky v procese zberu údajov,
- neformálne kontroly, ktorých účelom je kontrola komplexnosti a vzťahov medzi premennými.

Z pohľadu závažnosti chýb sa rozlišujú:

- infomatívne chyby (I) – poskytujú dodatočné informácie, ktoré sú potrebné pre proces kontroly a korekcie údajov. Poskytujú informáciu o prípadných prekročeníach stanovených hraníc, o čiastkovej neodpovedi atď.
- závažné chyby (Z) – poukazujúce na konkrétne chyby, ktoré musia byť opravené alebo odôvodnené spravodajskou jednotkou. Tieto chyby sú pracovníkmi ŠÚ SR vykonzultované so spravodajskou jednotkou a opravené.

V systéme IŠIS sú definované aj kontroly a algoritmy pre tvorbu výstupov, ktoré zabezpečujú ich požadovanú kvalitu.

18.5 Spôsob spracovania údajov

-

18.6 Úprava údajov

Údaje sa neupravujú.

19 Poznámka